

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim , w III -cim Wydziale Karnym

w składzie:

Przewodniczący SSO Tomasz Olszewski (Sędzia sprawozdawca)

Ławnicy Krzysztof Żyto, Halina Sawińska

Protokolant Bożena Wolfram

w obecności Prokuratora Piotra Grochulskiego

po rozpoznaniu w dniu 12 listopada 2014 roku

sprawy **M. Ż.**

córki K. i Z. urodzonej (...) w K.

o s k a r ż o n e j o t o , ż e :

podrobiła w okresie od 7 maja 2010r. do 10 czerwca 2010r. w O. dokument uprawniający do otrzymania sumy pieniężnej w postaci weksła wystawionego na dane wspólników spółki pod nazwą (...) (...) s.c. – M. Ż., E. Z., datowanego na 29 czerwca 2010r. i płatnego na zlecenie (...) SA w W. oraz podrobiła dokument w postaci deklaracji wekslowej datowanej na 27 maja 2010r. stanowiącej uprawnienie do wypełnienia wyżej wskazanego weksła in blanco poprzez nakreślenie na przedmiotowym wekslu i deklaracji wekslowej podpisu E. Z. jako wystawcy weksła, podczas gdy w rzeczywistości uprzednio wymieniona niniejszych dokumentów nie podpisywała, po czym posłużyła się tymi dokumentami wobec wierzyciela (...) SA z siedzibą w W.

tj. o czyn art. 310 § 1 kk i art.270 § 1 kk w związku z art.11 § 2 kk

o r z e k a :

1. M. Ż. uznaje za winną dokonania zarzucanego jej czynu z tą zmianą w jego kwalifikacji prawnej i opisie, iż przyjmuje, że oskarżona przekazując tak podrobiony weksel, będący innym środkiem płatniczym, osobie upoważnionej z ramienia (...) SA z siedzibą w W. do jego przyjęcia, puściła go w obieg i przyjmując, że tak opisany czyn wyczerpał znamiona **art.310 § 1 i 2 kk, art.270 § 1 kk w związku z art.11 § 2 kk**, stanowiąc wypadek mniejszej wagi określony w **art.310 § 3 kk**, na podstawie art.310 § 3 kk w związku z art.11 § 3 kk i art.60 § 1 i 6 punkt 2 kk wymierza M. Ż. karę 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

2. na podstawie art.69 § 1 kk, art.70 §1 pkt 1 kk wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza M. Ż. na okres próby 2 (dwóch) lat;

3. na podstawie art.71 § 1 kk wymierza M. Ż. karę grzywny w wysokości 100 (stu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 (dziesięć) złotych;

4. zasądza od M. Ż. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 400 (czterystu) złotych tytułem opłaty, zaś w pozostałym zakresie zwalnia ją od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

E. Z. poznała M. Ż., kiedy razem pracowały w firmie farmaceutycznej. Ich znajomość po pewnym czasie zaowocowała wspólnym przedsięwzięciem; zostały współniczkami (...) (...) założonej w O.. Kobiety ustaliły, że póki E. Z. pracuje w firmie farmaceutycznej, bieżącymi sprawami (...) zajmować się będzie M. Ż. wraz ze swoim mężem. Do obowiązków E. Z. należało wniesienie wkładu finansowego.

\wyjaśnienia M. Ż., k. 504v.

zeznania E. Z., k. 505

W dniu 6 lutego 2010r. E. Z. i M. Ż. podpisały umowę spółki cywilnej.

W maju 2010r., po dopełnieniu wszystkich formalności, (...) rozpoczęła swą działalność.

Faktycznie więc (...) zarządzali małżonkowie Ż., choć E. Z. uczestniczyła we wszystkich czynnościach niezbędnych dla rozpoczęcia działalności, w szczególności podpisywała umowy z dostawcami leków, a także zabezpieczenia w formie weksli in blanco. Była na bieżąco w kontakcie z M. Ż. i jej mężem.

\umowa spółki, k. 42 - 43

wyjaśnienia M. Ż., k. 504v.

zeznania E. Z., k. 505

W okresie od 2011 – 2012 roku E. Z. zaczęła otrzymywać ponaglenia do zapłaty za zobowiązania (...) od jej kontrahentów. W krótkim czasie rozpoczęły się windykacje komornicze na podstawie uzyskanych tytułów wykonawczych. Próby wyjaśnienia tej sytuacji ze współniczką nie przynosiły rezultatów. W związku z tym w pierwszej połowie 2012r. E. Z. podjęła decyzję o wystąpieniu ze spółki.

/zeznania E. Z., k. 505v.

dokumenty, k. 49 – 54

W czerwcu 2013r. wszczęto przeciwko E. Z. egzekucję kwoty 190.563,24 zł na podstawie nakazu zapłaty z dnia 3 grudnia 2012r. wydanego przez Sąd Okręgowy w Toruniu na rzecz (...) SA w W.. Podstawą egzekucji był weksel in blanco, na którym znajdował się - obok podpisów M. i R. Ż. - podpis E. Z. jako dłużniczki wekslowej. Do weksla załączona została deklaracja, na której także znajdował się – obok podpisów współniczki i jej męża – podpis E. Z..

\weksel (kopia), k. 4

deklaracja weksla in blanco (kopia), k. 5 – 6

Zapisy w funkcji podpisu E. Z. na wekslu i deklaracji wekslowej nakreśliła M. Ż. bez wiedzy swej współniczki. Miało to miejsce przy okazji podpisywania umowy o współpracę (...) (...) w O. w okresie od dnia 7 maja 2010r. do dnia 10 czerwca 2010r. Weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową M. Ż. przekazała A. W. (1), działającej w imieniu Spółki (...).

\wyjaśnienia M. Ż., k. 404 – 407

zeznania E. Z., k. 506

opinia biegłego z zakresu badania pisma ręcznego, k. 427 – 434

częściowo – zeznania A. W. (1), k. 506

M. Ż. nie była dotychczas karana. Jest z zawodu pedagogiem resocjalizacji. Jest matka dwojga dzieci, osiąga miesięczne wynagrodzenie w wysokości 1.600 zł.

\informacja o karalności, k. 456

informacja o oskarżonej, k. 504v.

Ocena dowodów:

Ustalenia faktyczne będące się podstawą do wydania wyroku, oparte zostały na w pełni rzetelnych zeznaniach **E. Z.**, których prawdziwość zweryfikowana została innymi dowodami, w szczególności: opinią z zakresu badania pisma ręcznego oraz – w zasadniczej części – wyjaśnieniami samej oskarżonej.

Pokrzywdzona w sposób konkretny, a przy tym konsekwentny i pewny opisała okoliczności, w jakich doszło do zawarcia znajomości pomiędzy nią a oskarżoną. Rzetelnie przedstawiła także łączące je relacje, na kanwie których doszło do podjęcia współpracy w ramach wspólnie prowadzonej (...). W sposób niekwestionowany opisała wzajemny podział obowiązków, które spoczywały na wspólniczkach. Całkowicie wiarygodnie zeznała również, że jej podpisy na dowodowym wekslu i deklaracji wekslowej zostały podrobione.

Relacje E. Z. w zasadniczym zakresie pozostają w zgodności z wyjaśnieniami M. Ż., która przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu, potwierdzając jednocześnie, że to ona złożyła podpis w miejsce sygnatury pokrzywdzonej. Wobec tak jednobrzmiących, spójnych i wiarygodnych relacji byłych już wspólniczek (...) (...) w O., zeznania **A. W. (1)** – ówczesnej pracownicy Spółki (...), a więc firmy będącej wierzycielem z weksla – brzmią poniekąd nieprzekonywująco. Śledząc ich treść, poczynając od tych pierwszych, złożonych w śledztwie, bez głębokiej analizy można dostrzec istotne rozbieżności i niespójności. Świadek ten początkowo twierdziła, że E. Z. osobiście uczestniczyła w podpisywaniu dokumentów wekslowych dla Spółki (...). W późniejszych relacjach kategoryczność jej wypowiedzi uległa stepieniu, a w konfrontacji z E. Z. uległa całkowitemu zatarciu. A. W. (1) stwierdziła bowiem, że to nie pokrzywdzona była osobą, która złożyła podpis na wekslu wywodząc m.in., że prawdopodobnie przedstawiony jej został podrobiony dowód tożsamości, a dokumenty wekslowe podpisała podstawiona osoba. Niezależnie od oceny tego fragmentu jej depozycji, nie mających pierwszoplanowego znaczenia dla odpowiedzialności karnej oskarżonej Sąd Okręgowy zauważa, że treść jej relacji w omawianej części budzi wątpliwości. Biorąc pod uwagę zasady doświadczenia życiowego dużo bardziej prawdopodobne jest, że A. W. (1) miała świadomość i wiedzę co do tego, że M. Ż. złożyła podpis za swą byłą wspólniczkę, a opór przed przyznaniem tego faktu – co oczywiste – wynikał z faktu, że dopuszczając do tego nie tylko złamała procedury obowiązujące w firmie, którą reprezentowała, ale również tolerowała akt dokonanego w ten sposób fałszerstwa. Z tych względów okoliczności związane z podpisaniem weksla nazwiskiem pokrzywdzonej Sąd ustalił na podstawie wyjaśnień oskarżonej, nie dając wiary relacjom A. W. (1).

Pozostałe dowody, w tym dokumenty w postaci weksla i deklaracji wekslowej, umów spółki, korespondencji mailowej pomiędzy wspólniczkami, a także opinie biegłego z zakresu badania pisma ręcznego oraz opinia sądowo – psychiatryczna nie budzą wątpliwości, a przez to uznane zostały za materiał pozwalający na poczynienie ustaleń faktycznych w sprawie.

Ocena prawna:

Sąd Okręgowy zasadniczo podzielił koncepcję prawną zawartą w zarzucie aktu oskarżenia.

Działanie polegające na złożeniu podpisu za inną osobę na dokumencie będącym wekslem stanowi podrobienie tego dokumentu w rozumieniu art.310 § 1 kk. Wspomnieć też trzeba, że – wbrew założeniu wynikającemu z opisu czynu zawartego w zarzucie aktu oskarżenia – weksel nie jest „dokumentem uprawniającym do otrzymania sumy

pieniężnej”, a raczej – „innym środkiem płatniczym” w rozumieniu art.310 § 1 kk, stąd wynikła zmiana dotycząca tego elementu opisu czynu.

Suma okoliczności przedmiotowych i podmiotowych dotyczących przestępstwa zakwalifikowanego z art.310 § 1 kk zadecydowała o uznaniu go za wypadek mniejszej wagi, o którym mowa w art.310 § 3 kk. Sąd Okręgowy nie tracił z pola widzenia tego, że inkryminowane zachowanie oskarżonej nie nosiło cech bezwzględnej podstępności; M. Ż. podrobiła podpis swej współpracownicy niejako „z rozpędu”, bez uchwytnej świadomości uzyskania z tego tytułu korzyści majątkowej (obok jej podpisu złożyła również własny), w związku ze wspólnie prowadzoną (...), bez chęci wzbogacenia się kosztem pokrzywdzonej (weksel sporządzony był w okresie, w którym (...) rozpoczynała swą działalność). Postępek oskarżonej miał charakter incydentalny – sama pokrzywdzona przyznała, że z dotąd znanych jej dokumentów związanych z prowadzeniem (...) jedynie przedmiotowy weksel został podrobiony jej podpisem. Co więcej, istnieje duże prawdopodobieństwo, że E. Z., gdyby była obecna w tym czasie w aptece, sama podpisałaby ów weksel. Wnioskować w ten sposób można z tego powodu, że taka forma zabezpieczenia była powszechną, wręcz standardową praktyką przy zawieraniu umów tego rodzaju, jak w przypadku firmy (...), zaś E. Z. nie kwestionowała samego faktu podpisania umowy o współpracy z firmą (...).

Złożenie podpisu przez oskarżoną na deklaracji wekslowej stanowiło zachowanie kwalifikowane z art.270 § 1 kk, bowiem deklaracja wekslowa nie zawiera się w kategorii dokumentów, o których mowa w art.310 § 1 kk.

Ponadto Sąd uzupełnił opis oraz kwalifikację prawną przestępstwa przypisanego oskarżonej w ten sposób, iż uznał, że przekazanie podrobionego weksla upoważnionej pracownicy Spółki (...) A. W. (2) faktycznie było „puszczeniem weksla w obieg”, o którym mowa w art.310 § 2 kk.

Z uwagi na zwartość czasową wyżej opisanych zachowań, powodującą, że stanowiły one właściwe nierozdzielną całość Sąd przyjął, iż były one jednym czynem w rozumieniu art.11 § 1 kk, wypełniającym kumulatywnie dyspozycje trzech norm karnoprawnych.

Wymiar kar:

Wymierzając M. Ż. karę pozbawienia wolności Sąd zastosował nadzwyczajnie jej złagodzenie.

Dostrzegając naganność i karygodność sprzecznego z prawem zachowania oskarżonej, wynikającą ze znacznego stopnia zawinienia oraz jego społecznej szkodliwości Sąd uznał, że adekwatną reakcją karną jest wymierzenie M. Ż. kary jednego roku i ośmiu miesięcy pozbawienia wolności. Kara ta zawiera się w dolnych granicach zagrożenia dopuszczalnego dla czynu kwalifikowanego przy zastosowaniu art.310 § 3 kk. Nie bez znaczenia dla tak ukształtowanej represji było nagromadzenie się istotnych okoliczności łagodzących, wśród których wymienić trzeba:

- dotychczasową niekaralność oskarżonej,
- działanie nie podyktowane li tylko determinacją wynikającą z osiągnięcia korzyści majątkowej za wszelką cenę kosztem pokrzywdzonej (jako dłużnicy wekslowi podpisali się na wekslu również oskarżona i jej mąż),
- popełnienie przestępstwa bez pełnej świadomości powagi skutków, jakie może ono spowodować,
- incydentalność sprzecznego z prawem działania M. Ż., a także
- okoliczności popełnienia przypisanego jej przestępstwa, a zwłaszcza to, że przedmiotowy weksel stanowił standardowe zabezpieczenie umów zawieranych przez (...) z dostawcami leków.

Bezwzględnie łagodzącą okolicznością był ponadto fakt przyznania się przez M. Ż. do popełnienia zarzucanego jej czynu, a przede wszystkim – złożenie pełnych i szczyrych wyjaśnień, które stanowiły istotny dowód pozwalający na ustalenie sprawcy podrobienia przedmiotowego weksla (początkowa opinia biegłego z zakresu badania pisma ręcznego nie zawierała odpowiedzi na to pytanie).

Do okoliczności obciążających Sąd zaliczył fakt, że oskarżona swoim zachowaniem godziła nie tylko w dobro, jakim jest pewność w obrocie gospodarczym, ale również – a może przede wszystkim – w zaufanie pomiędzy partnerami spółki. Ponadto Sąd wziął pod uwagę znaczną kwotę zabezpieczenia wekslowego, którego dłużnikiem uczyniła pokrzywdzoną fałszując jej podpis, a także zrealizowanie jednym zachowaniem znamion trzech norm prawnych.

Zważywszy incydentalny charakter inkryminowanego zdarzenia oraz dotychczasową niekaralność M. Ż. Sąd uznał za uzasadnione warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonej na okres próby 2 lat, nie dostrzegając żadnych racjonalnych i ustawowych warunków, które obligowałyby wydłużenie tego okresu powyżej jego ustawowego minimum wynikającego z art.70 § 1 pkt 1 kk.

Czyniąc dolegliwość reakcji karnej realną Sąd wymierzył oskarżonej, obok kary pozbawienia wolności, również karę grzywny (art.71 § 1 kk). Ilość stawek dziennych została dostosowana do ustalonego stopnia zawinienia i społecznej szkodliwości przypisanego jej czynu. Wartość jednej stawki była wypadkową jej sytuacji majątkowej (M. Ż. popadła w poważne tarapaty finansowe, ponadto wychowuje dwoje małoletnich dzieci).

Z tego ostatniego powodu, mając na względzie przesłanki z art.624 § 1kpk Sąd zwolnił częściowo M. Ż. od kosztów sądowych obligując ją wyłącznie do poniesienia opłaty ustalonej na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 4 i art. 3 ust. 2 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983r., Nr 49, poz. 223 z późniejszymi zmianami) Sąd zasądził od oskarżonej kwotę 400 zł tytułem kosztów sądowych.